

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 397: Phi Thức, Phi Hữu, Phi Vô, Ba Câu Này, Tổng Quát Nói Rằng Tất Cả Các Pháp, Chẳng Qua Chỉ Là Đối Đãi, Hình Thành Lẫn Nhau, Tuy Đường Như Có Mà Thực Chất Là Không, Đương Thể Tức Không

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 034)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Phi thức, phi hữu, phi vô, ba câu này, tổng quát nói rằng tất cả các pháp, chẳng qua chỉ là đối đãi, hình thành lẫn nhau, tuy đường như có mà thực chất là không, đương thể tức không.】

Đoạn nhỏ này vẫn là đang giải thích những lời được nói trong “Khởi Tín Luận”: “Tất cả các pháp, từ xưa đến nay, phi sắc phi tâm, phi trí phi thức, phi hữu phi vô”, chính là giải thích những câu này. Những câu này rất quan trọng, nó đã chỉ rõ cho chúng ta chân tướng của tất cả các pháp, đó cũng chính là **chư pháp thực tướng** (thực tướng của các pháp).

“Tổng quát nói rằng tất cả các pháp”, trong tất cả các pháp này, không chỉ đơn thuần nói đến tất cả các pháp thế gian, mà tất cả các pháp xuất thế gian cũng không ngoại lệ. Thế gian và xuất thế gian gộp chung lại mà nói, thì chính là “Mười pháp giới y chánh trang nghiêm” mà trong Phật pháp thường nhắc đến. Lục phàm là thế gian, Tứ thánh là xuất thế gian, thực tướng của nó đích thực là như vậy, là đối đãi, hình thành lẫn nhau; tương đãi (đối đãi) chính là tương đối. Sự đối đãi này bắt đầu từ đâu? Bắt đầu từ sự đối đãi giữa ‘kiến’ và ‘tướng’. Bởi vì có một bên là “kiến phần”, nên liền sinh ra một bên kia là “tướng phần”.

Giả sử chúng ta đối với đạo lý và sự thật chân tướng này vẫn chưa có cách nào thể hội được, chúng ta có thể dùng một ví dụ gần hơn một chút để nói. Tưởng tượng: “Tưởng” (suy nghĩ) là kiến phần, hễ vừa nghĩ liền có tướng, cái tướng đó chính là tướng phần. Chúng ta nghĩ đến một người, trong tâm liền hiện ra hình tướng của người đó, đây là do đối đãi, hình thành lẫn nhau mà thiết lập

nên. Chúng ta nghĩ đến một nơi, hình tướng của nơi đó liền hiện tiền. Tướng (suy nghĩ) là cái thấy (kiến), là một bên; tướng là một bên khác.

Có lẽ mọi người cho rằng, sự tướng tượng này rất dễ hiểu, bởi vì quý vị có suy nghĩ, thì nó liền có hình tướng. Cho nên người có định công, người thể gian chúng ta gọi là người có Thiên nhãn thông, quý vị ở đó khởi vọng tướng, họ đều biết. Sao họ lại biết? Bởi vì trong vọng tướng của quý vị hiện ra hình tướng, nên họ nhìn thấy được; quý vị đang nghĩ gì, họ đều nhìn thấy cả. Quý vị ngủ nằm mộng, trong mộng quý vị làm những việc gì họ cũng nhìn thấy. Vì sao vậy? Trong mộng có hình tướng, mộng cũng là do vọng tướng biến hiện ra. Cho nên quý vị nằm mộng, trong mộng có hiện tướng, người có công phu ở bên cạnh đều có thể nhìn ra được quý vị đang làm những gì trong mộng.

Thế nhưng chúng ta lại chẳng hề hay biết rằng, ngay tại thực tại đang bày ra trước mắt chúng ta đây, chúng ta có thân thể, hoàn cảnh sinh hoạt xung quanh chúng ta là sum la vạn tượng, những hiện tướng này từ đâu mà có? Cũng đều là do vọng tướng biến hiện ra. Rời khỏi vọng tướng, thì không có tất cả các pháp. Đạo lý này rất sâu sắc, sự việc rất phức tạp, Kinh “Hoa Nghiêm” giảng là vô lượng nhân duyên, không hề đơn giản, là vô lượng nhân duyên. Thế nhưng, nguyên tắc chung đều là được thiết lập dựa trên sự tương đối.

Bề ngoài chúng ta nhìn thấy dường như là có, dường như là tồn tại, nhưng sự thật thì hoàn toàn không tồn tại, **đương thể tức không**. Chúng ta nhìn thấy hình tướng này rõ ràng là đang tồn tại, chúng ta không nhìn thấy được “đương thể tức không”, không sai! Quý vị không nhìn thấy, là bởi vì quý vị sơ ý lơ đãnh, quý vị chưa nhìn thấy được, là do vọng tướng chấp trước trong tâm quý vị xưa nay chưa từng gián đoạn. Chư vị phải nghe cho rõ ràng, chưa từng gián đoạn.

Chưa từng gián đoạn, nghĩa là một niệm sinh, một niệm diệt, một niệm sinh, một niệm diệt, chưa từng gián đoạn, thế nên huyền tướng liền trình hiện ra trước mắt chúng ta. Nếu như niệm này đoạn rồi, thì hiện tướng này cũng sẽ không còn nữa, giống như Vĩnh Gia Đại sư đã nói: “Giác hậu không không vô đại thiên” (*Sau khi giác ngộ thì hoàn toàn vắng lặng, không có cõi đại thiên*). Thế nào gọi là giác? Là niệm mê đã đoạn. Mười pháp giới y chánh trang nghiêm đều do vọng tướng biến hiện ra, vọng tướng chính là mê chấp; mê chấp không còn nữa, thì hiện tướng này cũng không còn.

Từ đó có thể thấy, chỉ cần có hiện tướng hiện tiền, chính quý vị phải biết rằng, cái mê của ta vẫn chưa đoạn, vô minh vọng tưởng vẫn chưa đoạn. Làm sao biết là chưa đoạn? Hiện tướng này hiện tiền là chưa đoạn; đoạn rồi thì tướng này không còn nữa. Quý vị đã phá được vô minh chưa, đã đoạn được vọng tưởng chưa, những điều này còn cần phải đi hỏi người khác sao? Tất cả đều đang bày ra trước mắt một cách vô cùng rõ ràng, minh bạch. Chân tướng sự thật này, phần sau sẽ còn những lời giải thích chi tiết.